

6. ಬಡ್ಡಿಗಾಗಿ ದಾವೆ (ಪರಿಚ್ಛೇದ 61)

(ಡ) ಪರಿಹಾರಗಳು

(Remedies)

I. ಪ್ರವೇಶಿಕೆ (Introduction)

ಒಂದು ಮಾರಾಟ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾರಾಟಗಾರ ಮತ್ತು ಖರೀದಿಸುವವನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ, ಇವರು ತಮ್ಮ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಬ್ಬ ಕಕ್ಷಿದಾರನು ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ಕರ್ತವ್ಯ ಪೂರೈಸಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕಕ್ಷಿದಾರನು ತಪ್ಪಿದರೆ, ಆಗ ನೊಂದ ಕಕ್ಷಿದಾರನು ಕೆಲವು ಪರಿಹಾರಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕುಪುಳ್ಳವನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು.

II. ಖರೀದಿದಾರನಿಂದ ಉಲ್ಲಂಘನೆ (Buyer's Breach)

ಮಾರಾಟದ ಒಪ್ಪಂದವೊಂದು ಖರೀದಿದಾರನಿಂದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದದ್ದೆಂದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

1. ಗಡುವು ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಖರೀದಿದಾರನು ಮೌಲ್ಯ ಪಾವತಿಸಲು ತಪ್ಪಿದರೆ,
2. ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ
3. ಅವನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ
4. ಅವನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಸರಕುಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಂಪಡೆದಾಗ

ಖರೀದಿದಾರನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿರಲಿ, ಅವನಿಂದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದ ಮಾರಾಟಗಾರನು ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯವಾಗದ ಮಾರಾಟಗಾರನೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನು ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ಮಾರಾಟಗಾರನು ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

✓ III. ಸಂದಾಯವಾಗದ ಮಾರಾಟಗಾರ (Unpaid Seller)

ಒಬ್ಬ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಸಂದಾಯವಾಗದವನೆಂದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಾನೆ.-

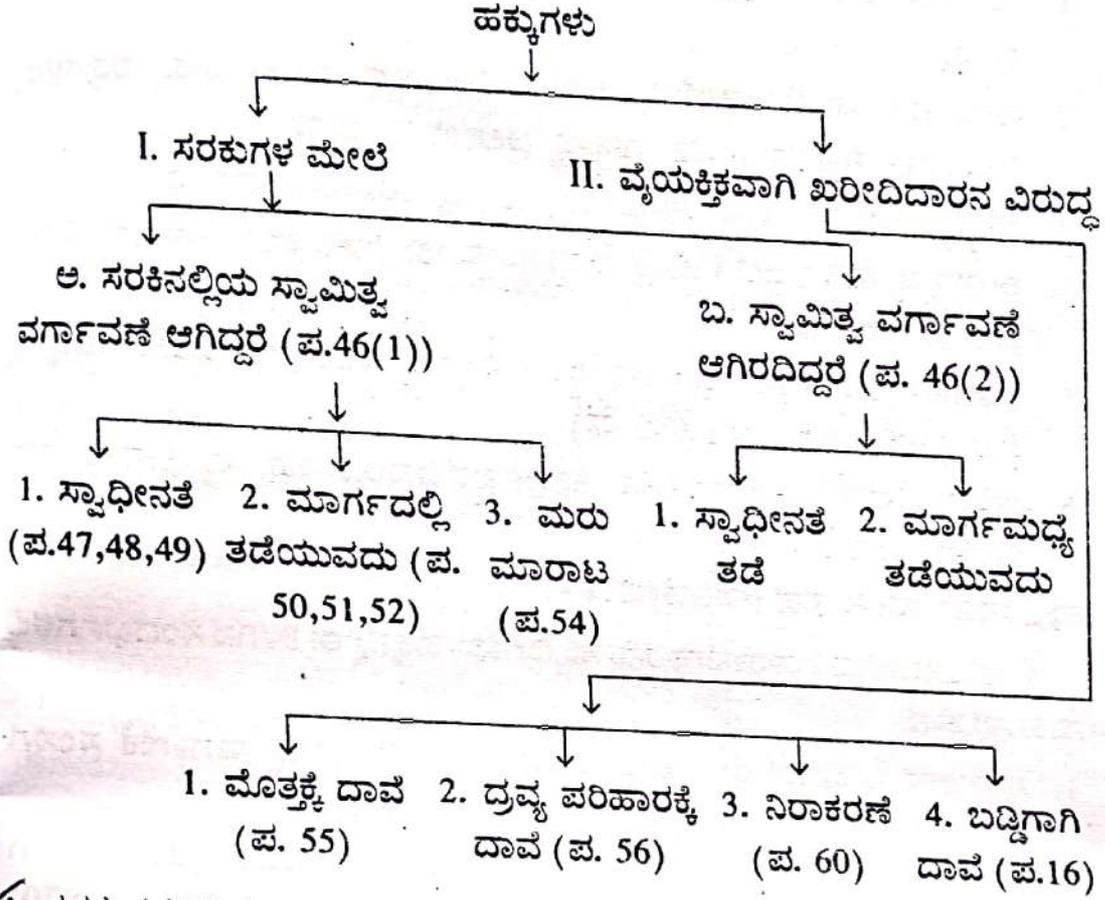
1. ಇಡಿಯಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಖರೀದಿದಾರನು ಪಾವತಿಸದಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ನೀಡದಿದ್ದಾಗ
2. ಹುಂಡಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ವರ್ಗಾವಣೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಾವತಿಗಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತು ಯಾವ ಷರತ್ತಿನಂತೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಷರತ್ತನ್ನು ಪತ್ರದ ಅಗೌರವಿಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸದಿದ್ದಾಗ .

ಪಾವತಿಸದ ಹಣವೆಷ್ಟೇ ಇರಲಿ, ಒಬ್ಬದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪಾವತಿಸುವವರೆಗೆ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಸಂದಾಯವಾಗದ ಮಾರಾಟಗಾರನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಖರೀದಿದಾರನು ಪೂರ್ತಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿದಾಗಲೂ. ಮಾರಾಟಗಾರನು ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಮಾರಾಟಗಾರನನ್ನು ಸಂದಾಯವಾಗದ ಮಾರಾಟಗಾರನೆಂದು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಖರೀದಿದಾರನು ವಿರುದ್ಧ ಹೊಂದಿದ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಅವರಿಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆ ಉದ್ದರಿಯ ಅವಧಿ ಇದ್ದರೆ ಆ ಅವಧಿಯು ಅಂತ್ಯಗೊಂಡು ಪಾವತಿಯು ಬಾಕಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗದ ಮಾರಾಟಗಾರನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಮತ್ತು ಪಾವತಿಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.

'ಮಾರಾಟಗಾರ'ನೆಂದರೆ, ಕೇವಲ ನಿಜವಾದ ಮಾರಾಟಗಾರನೆಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮಾರಾಟಗಾರನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರು ಸಹ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಭಾರಿಯು ಭರಾವಣೆ ಪತ್ರ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮೂಲಕ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಗಾರನ ಪರವಾಗಿ ಸರಕು ಮಾರಲು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದವ (Consignee) ಅಥವಾ ಸರಕಿನ ಮೌಲ್ಯ ಪಾವತಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಭಾರಿ ಅಥವಾ ಪಾವತಿಸಲು ಜವಾಬ್ದಾರನ್ನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎಂದರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. (ಪರಿಚ್ಛೇದ 45(2))

✓ ಸಂದಾಯವಾಗದ ಮಾರಾಟಗಾರನ ಹಕ್ಕುಗಳು
(Rights of Unpaid Seller)

✓ i. ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂದಾಯವಾಗದ ಮಾರಾಟಗಾರನ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಅ. ಸರಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾದಾಗ (ಪರಿಚ್ಛೇದ 46(1))

1. ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಹಕ್ಕು (ಪರಿಚ್ಛೇದ 47) :

ಬರಬೇಕಾದ ಸಾಲವು ವಸೂಲು ಆಗುವವರೆಗೆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಹಕ್ಕು ಆಗಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಾಧೀನವಿರುವವರೆಗೆ ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕು. ಸ್ವಾಧೀನತೆ ಹೊಂದಿದವನು ಕೇವಲ ಮಾರಾಟಗಾರನಾಗಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕೆಂದೆನಿಲ್ಲ, ಮಾರಾಟಗಾರನ ಕಾರ್ಯಭಾರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಖರೀದಿದಾರನ ನಿಕ್ಷೇಪಿತನಾಗಿಯೂ ಹೊಂದಿರಬಹುದು.

ಸರಕಿನ ಮಾರಾಟಗಾರನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಈ ಹಕ್ಕು ಲಭ್ಯವಾಗಲು ಅವನು ಸರಕುಗಳ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲು ಷರತ್ತುಗಳೆಂದರೆ -

1. ಉದ್ದರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಬಡಂಬಡಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸರಕುಗಳ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಾಗ
2. ಸರಕುಗಳನ್ನು ಉದ್ದರಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾರಿದ್ದು, ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿದ್ದರೆ
3. ಖರೀದಿದಾರನು ದಿವಾಳಿಯಾದಾಗ.

ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳೆಂದರೆ

1. ಮಾರಾಟಗಾರನು ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ, ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.
2. ಅದು ನೈಜ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಸರಕಿನ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು.
3. ಸ್ಪಷ್ಟ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿರಬಾರದು.
4. ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸರಕಿನ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಚಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಇತರ ಖರ್ಚುಗಳ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸಲಾಗದು.
5. ಭಾಗಶಃ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಇನ್ನುಳಿದ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು (ಪರಿಚ್ಛೇದ 48)
6. ಸರಕಿನ ಬೆಲೆಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪುಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಹಕ್ಕು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ.

• ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಹಕ್ಕಿನ ನಷ್ಟ (ಪರಿಚ್ಛೇದ 49)

ಸಂದಾಯವಾಗದ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಹಕ್ಕನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

1. ಸರಕುಗಳ ನೀಡುವಿಕೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಯ್ದಿಡದೆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ನಿಕ್ಷೇಪಿತನಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ,
2. ಖರೀದಿಸಿದವನು ಅಥವಾ ಅವನ ಅಧಿಕೃತ ಕಾರ್ಯಭಾರಿಯು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಾಗ (Knights v/s. Wiffen (1870) LRS QB 660).
3. ಮಾರಾಟಗಾರನೇ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಾಗ- ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಿಕೆಯು

1. ಹಳೆಯ ಸರಕಿನ ಬಾಕಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಸ ಉದ್ದರಿ ಅವಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸರಕು ಮತ್ತೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಾಗ,

2. ಸಂದಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಹಣಕ್ಕೆ ಹುಂಡಿಯನ್ನು ಪಡೆದಾಗ

3. ಉಪ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದಾಗ

2. ಮಾರ್ಗಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು (ಪರಿಚ್ಛೇದ 50,51,52)

ಸರಕುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಖರೀದಿದಾರನಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಖರೀದಿದಾರನ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗುವದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು, ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಸಂದಾಯವಾಗುವವರೆಗೆ ಅವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು.

1. ಮಾರಾಟಗಾರನು ಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದವನಾಗಿರಬೇಕು (ಸಂದಾಯವಾಗದವನು)
2. ಮಾರಾಟಗಾರನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಆದರೆ ಖರೀದಿದಾರನು ಅವನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಬಾರದು, ಅಂದರೆ ಮಾರ್ಗಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರಬೇಕು (ಪರಿಚ್ಛೇದ 50)
3. ಖರೀದಿದಾರನು ದಿವಾಳಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
4. ಮಾರುವವನು ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತಹ ಇತರ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿರಬಾರದು.

ಸರಕುಗಳ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯು ಮಾರಾಟಗಾರನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಖರೀದಿದಾರನ ಬಳಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಅದರೆ ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಾಗಾಣಕದಾರರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರಬೇಕು. (Bathell v/s. Cleark 19 QBD 553)

• ಸಾಗಾಣಕೀಯ ಅವಧಿ (ಪರಿಚ್ಛೇದ 51)

ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸಾಗಾಣಕದಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ಇತರ ನಿಕ್ಷೇಪಿತನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಸಮಯದಿಂದ, ಕೊಳ್ಳುವವನು ಅಥವಾ ಅವನ ಅಧಿಕೃತ ಕಾರ್ಯಭಾರಿಯು ಆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸಾರಿಗೆದಾರನಿಂದ ಅಥವಾ ಇತರ ನಿಕ್ಷೇಪಿತನಿಂದ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಪಡೆಯುವವರೆಗಿನ ಸಮಯವನ್ನು 'ಸಾಗಾಣಕೀಯ ಅವಧಿ (Duration of Transit) ಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಸಾಗಾಣಕೀಯ ಅವಧಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

1. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದವನು ಅಥವಾ ಅವನ ಕಾರ್ಯಭಾರಿಯು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಾಗ,
2. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ, ಸಾಗಾಣಕದಾರ ಅಥವಾ ನಿಕ್ಷೇಪಿತನು ಖರೀದಿದಾರನ ಪರವಾಗಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದಾಗ
3. ಸಾಗಾಣಕದಾರ ಅಥವಾ ನಿಕ್ಷೇಪಿತನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ.

ಸರಕುಗಳ ಸ್ವಾಧೀನತೆ ಹೊಂದಿದ ಸಾಗಾಣಕದಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ನಿಕ್ಷೇಪಿತನಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನತೆ ಪಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಸರಕುಗಳನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಾರಾಟಗಾರನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

• ಸಾಗಾಣಕದಾರನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ

ಮಾರಾಟಗಾರನಿಂದ ನೋಟೀಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗಲೂ ಸಹ ಸಾಗಾಣಕದಾರನು ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ಸರಕುಗಳ ಸ್ವಾಧೀನತೆ ನೀಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನಗೊಳಿಸಲು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ, ಸರಕುಗಳ ಸ್ವಾಮಿತ್ವದ ಪರಿವರ್ತನೆಗಾಗಿ ಸಾಗಾಣಕದಾರನು ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ಹೊಣೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಸಾಗಾಣಕೀಯ ಅವಧಿಯ ಮುಗಿದ

ನಂತರವೂ ಸಹ ಸಾಗಾಣಕದಾರನು ಮಾರಾಟದಾರನಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಕದಾರನು ಅಕ್ರಮ ಪರಿವರ್ತನೆಗಾಗಿ (Conversion) ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗುತ್ತಾನೆ.

● ಖರೀದಿದಾರನಿಂದ ಉಪ-ಮಾರಾಟ ಅಥವಾ ನಿಕ್ಷೇಪಣೆ (ಪರಿಚ್ಛೇದ 53)

ಸರಕುಗಳ ಖರೀದಿದಾರನು ಮಾರಾಟಗಾರನ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮರು-ಮಾರಾಟಗೊಳಿಸಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ನಿಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಮಾರಾಟಗಾರನ ಸಾಗಾಣಕ ಮಾರ್ಗಮಧ್ಯೆ ಸರಕು ತಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ಅಬಾಧಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ (not affected) ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಮಾರಾಟಗಾರನು ಸರಕುಗಳ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಖರೀದಿದಾರನು ಮರು-ಮಾರಾಟಗೊಳಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ನಿಕ್ಷೇಪಣೆಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಮಾರಾಟಗಾರನು ಮಾರ್ಗಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಕು ತಡೆಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- **Leask v/s. Scott Bros. (1882) 2QBD 376.** ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, 'ಅ'ನು ಕೆಲವು ಹಡಗಿನ ಸರಕುಗಳನ್ನು 'ಬ'ನಿಂದ ಖರೀದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸರಕು ಭರವಾಣೆಯ ಪತ್ರವನ್ನು 'ಬ'ನು 'ಅ'ನಿಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನು 'ಅ'ನು ತನ್ನ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು 'ಸ'ನಿಗೆ ಹಿಂಬರಹದ ಮೂಲಕ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ನಂತರ 'ಅ'ನು ದಿವಾಳಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. 'ಬ'ನು ಮಾರ್ಗಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. 'ಸ'ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 'ಸ'ನು ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿದ್ದು 'ಬ'ನು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಡೆಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು.

✓ ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಮಧ್ಯೆ ತಡೆಯುವ ಹಕ್ಕುಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಆಧಾರ	ಸ್ವಾಧೀನತಾ (Lien)	ಮಧ್ಯೆ ತಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು (Stoppage in Transit)
1. ಯಾವಾಗ ?	ಸರಕುಗಳು ಮಾರಾಟಗಾರನ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು.	ಮಾರಾಟಗಾರನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸಾಗಾಣಕದಾರನಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಇದನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು.
2. ಸಮಯ	ಖರೀದಿದಾರನು ಪಾವತಿಸಲು ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿದ್ದು, ಅವನು ದಿವಾಳಿಯಾಗದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.	ಖರೀದಿದಾರನು ದಿವಾಳಿಯಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
3. ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ	ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟಗಾರನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.	ಸಾಗಾಣಕದಾರನು ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ, ಸರಕುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ನೀಡಿದಾಗ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

4. ವಿಚಾರ	ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ದ್ವಾಗಲು ಇದನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.	ಮರುಸ್ವಾಧೀನ ಹೊಂದುವ ವಿಚಾರದಿಂದ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
5. ಅವಶ್ಯಕತೆ	ಸ್ವಾಧೀನತೆಯೇ ಈ ಹಕ್ಕಿನ ಮೂಲ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಸ್ವಾಧೀನತೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ, ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ.	ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ನೀಡದಿರುವುದೇ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿದೆ.

✓3. ಮರು ಮಾರಾಟದ ಹಕ್ಕು (Right of Resale) (ಪರಿಚ್ಛೇದ 54)

ಸಂದಾಯವಾಗದ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮರು ಮಾರಾಟಗೊಳಿಸಬಹುದು-

1. ಸರಕುಗಳು ನಾಶವಾಗುವ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ,
2. ಖರೀದಿದಾರನು ಪಾವತಿಸಲು ತಪ್ಪಿದಾಗ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಾರಾಟಗಾರನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ್ದರೆ.
3. ಪಾವತಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರಾಟಗಾರನು ನೋಟಿಸು ನೀಡಿದರೂ ಸಮಂಜಸ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಪಾವತಿಸಲು ವಿಫಲನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮರುಮಾರಾಟಗೊಳಿಸಿದಾಗ, ಮಾರಾಟಗಾರನು ಎನಾದರೂ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದರೆ ಒಪ್ಪಂದದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೆಂದು ಅದನ್ನು ಖರೀದಿದಾರನಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಅದರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಗಳಿಸಿದರೆ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಅದನ್ನು ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಎಕೆಂದರೆ ಖರೀದಿದಾರನು ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವದಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡಿರದಿದ್ದಾಗ

1. ಮರು ಮಾರಾಟದಿಂದಾದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಖರೀದಿದಾರನಿಂದ ಭರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರಲಾರದು
2. ಅಧಿಕ ಬೆಲೆ ಬಂದರೆ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ, ಖರೀದಿದಾರನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ.

✓ಬ. ಸರಕುಗಳ ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆಗಿರದಿದ್ದರೆ (ಪರಿಚ್ಛೇದ 46(2))

1. ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ತಡೆಹಿಡಿಯುವ ಹಕ್ಕು :

ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರಕುಗಳ ಸ್ವಾಮಿತ್ವವು ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ, ಸಂದಾಯವಾಗದ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಒಪ್ಪಂದದ ವಿಷಯ ವಸ್ತುವಾದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಮಧ್ಯೆ ತಡೆಯುವ ಹಕ್ಕಿನ ಮುಂದುವರೆದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಮಾರಾಟವು ಉದ್ಧರಿಯ ಮೇಲೆ

ಮಾಡಿದಾಗಲೂ, ಆ ಸರಕುಗಳು ಗುರುತಿಸಿದ ಅಥವಾ ಗುರುತಿಸದವು ಆಗಿರಬಹುದು. ಆಗಲೂ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

✓ii. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಖರೀದಿದಾರನ ವಿರುದ್ಧ ಸಂದಾಯವಾಗದ ಮಾರಾಟಗಾರನ ಹಕ್ಕು
ಈ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಹಕ್ಕುಗಳೆಂದು (Rights in personam) ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಜೊತೆಯಾಗಿಯೇ ಈ ಹಕ್ಕುಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ.

1. ಮೌಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದಾವೆ (ಪರಿಚ್ಛೇದ 55)

1. ಸರಕುಗಳ ಸ್ವಾಮಿತ್ವವು ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದು ಅವನು ತಪ್ಪಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ಪಾವತಿಸಲು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ, ಮಾರಾಟಗಾರನು ಮೌಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದಾವೆ ಹೂಡಬಹುದು.
2. ಸರಕುಗಳ ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗದಿದ್ದಾಗ, ಖರೀದಿದಾರನು ಸರಕಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತ ದಿನದಂದು ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಖರೀದಿದಾರನು ತಪ್ಪಿನಿಂದಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದು ಅಥವಾ ಪಾವತಿಸಲು ತಪ್ಪಿದಾಗ ಈ ದಾವೆ ಹೂಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

2. ಸರಕು ಒಪ್ಪಲಾರದಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯ ಪರಿಹಾರದ ದಾವೆ (ಪರಿಚ್ಛೇದ 56)

ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೊಳ್ಳುವವನು ತಪ್ಪಿನಿಂದ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಸರಕು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಸರಕಿನ ಬೆಲೆ ಪಾವತಿಸಲು ತಪ್ಪಿದರೆ, ಮಾರಾಟಗಾರನು ಸರಕು ಒಪ್ಪದಿದ್ದಕ್ಕೆ ದಾವೆ ಹೂಡಬಹುದು. ಭಾರತೀಯ ಒಪ್ಪಂದ ಶಾಸನ 1872ರ ಪರಿಚ್ಛೇದ 73 ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

3. ಅಂತಿಮ ಗಡುವಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಒಪ್ಪಂದದ ನಿರಾಕರಣೆ (ಪರಿಚ್ಛೇದ 60)

ಇದನ್ನು 'ಒಪ್ಪಂದದ ಭಾವಿ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ' ನಿಯಮವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಖರೀದಿದಾರನು ಅಂತಿಮ ಗಡುವಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಒಪ್ಪಂದದ ನಿರಾಕರಣೆಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಮಾರಾಟಗಾರನು ಅಂತಿಮ ದಿನಾಂಕದವರೆಗೆ ಒಪ್ಪಂದವು ಮುಂದುವರೆದದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಂದವು ರದ್ದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ದ್ರವ್ಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ದಾವೆ ಹೂಡಬಹುದು.

4. ಬಡ್ಡಿಗೆ ದಾವೆ (ಪರಿಚ್ಛೇದ 61)

ಬಡ್ಡಿಯ ಪಾವತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರಾಟಗಾರ ಮತ್ತು ಖರೀದಿಸುವವನ ಮಧ್ಯೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದ್ದರೆ, ಪಾವತಿಯು ಬಾಕಿಯಾದ ದಿನದಿಂದ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಇರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮಾರಾಟಗಾರನು ಕೊಳ್ಳುವವನಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ ದಿನದಿಂದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಆಕರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Girija Prasad v/s. Sardar Labh Singh (1977)
Pat 241 AIR. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ,

ಮಾರಾಟಗಾರನು ದಾವೆಯು ಮಾಡಿದಾಗ, ಸರಕನ್ನು ನೀಡಿದಾಗ ಅಥವಾ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ದಿನದಿಂದ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಿದ ದರದಂತೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪು ನೀಡಬಹುದು.

✓IV. ಮಾರಾಟಗಾರನಿಂದ ಒಪ್ಪಂದದ ಉಲ್ಲಂಘನೆ (Seller's Breach of Contract)

ಮಾರಾಟಗಾರನಿಂದ ಒಪ್ಪಂದವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಬಹುದು.

1. ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರಕು ಸ್ವಾಧೀನ ನೀಡಲಾರದೆ ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನ ನೀಡಲಾರದೆ
2. ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವದರಿಂದ
3. ಹೋಲಿಕೆಯಾಗದ ಸರಕು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಕೊಳ್ಳುವವನು ಅವನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ,

ಮಾರಾಟಗಾರನಿಂದ ಒಪ್ಪಂದದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದಾಗ, ಕೊಳ್ಳುವವನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅವನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವವನಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪರಿಹಾರಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ.

1. ಷರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವದಕ್ಕೆ ದಾವೆ (ಪರಿಚ್ಛೇದ 12)
2. ಭರವಸೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ದ್ರವ್ಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ದಾವೆ ಹೂಡುವದು (ಪರಿಚ್ಛೇದ 59)
3. ಸರಕು ಸ್ವಾಧೀನಗೊಳಿಸಲಾರದ್ದಕ್ಕೆ ದಾವೆ ಹೂಡುವದು (ಪರಿಚ್ಛೇದ 57)
4. ವಿಶೇಷ ದ್ರವ್ಯ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಗಾಗಿ ದಾವೆ ಹೂಡುವದು (ಪರಿಚ್ಛೇದ 61)
5. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ದಾವೆ ಹೂಡುವದು (ಪರಿಚ್ಛೇದ 58)

✓V. ಬಹಿರಂಗ ಹರಾಜು ಮಾರಾಟ (Auction Sale) (ಪರಿಚ್ಛೇದ 64)

ಬಹಿರಂಗ ಹರಾಜು ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ಹಲವಾರು ಖರೀದಿದಾರರು ಸರಕುಗಳ ಖರೀದಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಗೆ ಬೇಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಹೀಗಿವೆ-

1. ಸರಕುಗಳನ್ನು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪು ಮಾರಾಟ ಒಪ್ಪಂದದ ವಿಷಯ ವಸ್ತುವಾಗುತ್ತದೆ (ಪರಿಚ್ಛೇದ 64 (1))
2. ಸುತ್ತಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವದರಿಂದ, ಅಥವಾ 1,2,3, ಎಣಿಸುವದರಿಂದ ಅಥವಾ ನೀಡಿದ, ನೀಡಿದ, ನೀಡಲಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹರಾಜುದಾರನು ಕೂಗುವದರಿಂದ ಮಾರಾಟವು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. (ಪರಿಚ್ಛೇದ 64(2)).

(Payne v/s. Cave (1780) 3 TR 148).

3. ಮಾರಾಟ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಸರಕುಗಳು ನಾಶವಾದರೆ ಅಥವಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದರೆ, ಅದರ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟಗಾರನೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ.
4. ಮಾರಾಟಗಾರನ ಪರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿ ಬೇಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಯ್ದಿಡಬಹುದು. ಅಂತಹ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಗಾರ ಅಥವಾ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು (ಪರಿಚ್ಛೇದ 64 (3))
5. ಮಾರಾಟಗಾರನ ಪರವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಸ್ತುವಿನ ಮಾರಾಟವೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ನೀಡದಿದ್ದಾಗ, ಅದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವೆನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಕಪಟವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು (ಪರಿಚ್ಛೇದ 64 (14))
6. ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ್ದೆಂದು ಅಥವಾ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದು. (ಪರಿಚ್ಛೇದ 64(5)) ಇದು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಮಾರಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥ. (Mcmansuv/s. Fortescur (1907) 2 KB 1).
7. ಮಾರಾಟಗಾರನು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಕಪಟ ಸವಾಲುಧಾರನು ಬಳಸಿದರೆ ಖರೀದಿದಾರನ ಪರವಾಗಿ ಮಾರಾಟವು ಅನೂರ್ಜಿತವಾಗುತ್ತದೆ. (ಪರಿಚ್ಛೇದ 64(4)).
8. ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವ ಕೂಟ (Knockout) -ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಲಾಭವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆದಾರರು/ಸವಾಲುಧಾರರು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಂದು 'ಗುಂಪಾಗಿ'ರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಕ್ರಮಬದ್ಧವೆನಿಸುವದಿಲ್ಲ (Jyoti v/s. Jhowmull 36 Cal. 134). ಮೂರನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಲು ರಚಿಸಿದಂತಹ ಕೂಟಗಳು ಆಕ್ರಮವೆನಿಸುತ್ತವೆ.

4.8. ಉಪಸಂಹಾರ (Conclusion)

ದಿನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮಾರಾಟಗಾರ ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗಾಗಿ ಅಂತಹ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ವಿಶೇಷವಾದ ಹಕ್ಕು-ಭಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾರಾಟ ಒಪ್ಪಂದಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಕಕ್ಷಿದಾರರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಷರತ್ತುಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ ನಿರ್ಣಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ಅದರಂತೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಕರಣವೆಂದು, ಆಯಾ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಹತ್ವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸರಕು ವಿಕ್ರಯ ಕಾಯ್ದೆ- 1930 ರ ಚರ್ಚೆಯು ಪೂರ್ತಿಯೆನಿಸಬೇಕಾದರೆ ಷರತ್ತು ಮತ್ತು ಭರವಸೆಯಗಳು, ಸ್ವಾಮಿತ್ವದ ವರ್ಗಾವಣೆ, ಒಪ್ಪಂದದ ನೆರವೇರಿಕೆ, ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪರಿಹಾರಗಳು ಕುರಿತು ದೀರ್ಘವಾದ ಚರ್ಚೆ ಅವಶ್ಯಕವೆನಿಸಿದ್ದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.